KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 22.10.2004
KOM(2004) 718 v konečnom znení

2004/0251 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o určitých aspektoch sprostredkovania vo veciach občianskych a obchodných

{SEK(2004)1314}

(predložená Komisiou)

ODÔVODNENIE

1. ROZSAH A CIELE NÁVRHU

1.1. Cieľ

1.1.1. Zabezpečenie lepšieho prístupu k výkonu práva

Lepší prístup k výkonu práva je jedným z kľúčových cieľov politiky EÚ na vytvorenie oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, kde by sa jednotlivcom a podnikom nemalo brániť ani by sa nemali odrádzať od uplatňovania ich práv pre nekompatibilitu alebo zložitosť administratívnych systémov v členských krajinách. Koncepcia prístupu na výkon práva by mala v tejto súvislosti obsahovať zlepšenie prístupu k vhodným procesom na riešenie sporov pre jednotlivcov i podniky, a nielen prístup k súdnemu systému.

Navrhovaná smernica prispieva k dosiahnutiu tohto cieľa zjednodušením prístupu k riešeniu sporov prostredníctvom dvoch typov opatrení: po prvé, pri opatreniach, ktorých cieľom je zabezpečiť korektný vzťah medzi sprostredkovaním a súdnym konaním, stanovením minimálnych spoločných pravidiel Spoločenstva pre mnohé kľúčové aspekty občianskeho procesného práva. Po druhé, poskytnutím potrebných nástrojov súdom v členských krajinách aktívne podporovať využívanie sprostredkovania, ale bez toho, aby sa sprostredkovanie stalo povinnosťou alebo podliehalo špecifickým sankciám.

Opatrenia, ktoré sa týkajú procesu sprostredkovania alebo vymenovania, či akreditácie sprostredkovateľov, boli z navrhovanej smernice vyňaté. Z reakcií na Zelenú knihu z roku 2002 a zo súčasného vývoja na úrovni štátov nevyplýva jasne, že legislatíva je preferovanou politickou možnosťou pre tento typ opatrení. Komisia z tohto návrhu vyňala regulačné opatrenia týkajúce sa samotného procesu sprostredkovania a namiesto toho sa snažila podporiť samoregulačné iniciatívy a naďalej sa v tom snaží pokračovať aj prostredníctvom navrhovanej smernice.

Na konzultáciách o predbežnom koncepte tohto návrhu väčšina respondentov schválila celkový prístup konceptu k otázkam, ktoré sú doň začlenené, ako aj k otázkam z neho vyňatým. V porovnaní s predbežným návrhom v konkrétnych ustanoveniach boli vykonané určité zmeny, hlavne technického charakteru, a tieto sú ďalej vysvetlené v oddieli 3.

1.1.2. Korektný vzťah medzi sprostredkovaním a občianskoprávnym konaním

Tento návrh sa má v podstate zaoberať tými záležitosťami, s ktorými sa nemožno uspokojivo vyrovnať trhovými riešeniami. Konkrétne ide o procedúry občianskeho procesného práva, ktoré môžu mať vplyv na využívanie sprostredkovania, ako aj na jeho efektívnosť. Vzájomná súčinnosť sprostredkovania a tradičného občianskoprávneho konania sa môže uplatniť pri rôznych príležitostiach, napríklad:

– Strany uvažujú o využití sprostredkovania hneď po vzniku sporu, ako o alternatíve k začali občianskoprávneho konania; ak sa strany rozhodnú pre sprostredkovanie

a nedospejú k dohode o urovnaní, občianskoprávne konanie sa začne po ukončení sprostredkovania;

– Ak sa pri sprostredkovaní dospeje k dohode o urovnaní, môže sa stať, že jedna zo strán dohodu neprijme a trvá v každom prípade na zahájení občianskoprávneho konania;

– Strany vstúpia do občianskoprávneho konania hneď po vzniku sporu bez toho, aby uvažovali o možnosti sprostredkovania.

V súčasnosti sa vo vzájomnej súčinnosti medzi sprostredkovaním a občianskoprávnym konaním objavuje množstvo neistých prvkov v dôsledku chýbajúcich alebo rozporných zákonov štátneho procedurálneho práva, prvkov, ktoré sa zvlášť intenzívne prejavia v situáciách zahŕňajúcich cezhraničné aspekty. I keď sprostredkovanie môže byť v danom prípade tou najvhodnejšou formou na riešenie sporu, vzhľadom na tieto neistoty sa zúčastnené strany môžu rozhodnúť pre tradičné občianskoprávne konanie. Stabilný a predvídateľný právny rámec by mal prispieť k tomu, že sprostredkovanie sa dostane do postavenia rovnocenného s občianskoprávnym konaním, keď faktory týkajúce sa určitého sporu budú zohrávať najdôležitejšiu úlohu pri rozhodovaní zúčastnených strán o tom, aký spôsob riešenia sporu si zvolia. Takýto rámec by mal tiež pomôcť zachovať pre zúčastnené strany možnosť riešiť svoj spor cestou občianskoprávneho konania aj v prípade, že sa pokúsia o sprostredkovanie.

1.1.3. Podpora využívania sprostredkovania

Význam širšieho využívania sprostredkovania spočíva v zásade vo výhodách samotného mechanizmu riešenia sporov: rýchlejší, jednoduchší a lacnejší spôsob riešenia sporov, ktorý umožňuje zohľadnenie širšieho rozsahu záujmov zúčastnených strán, s väčšou šancou na dosiahnutie dohody, ktorá sa bude dobrovoľne rešpektovať, a umožní zachovať priateľský a udržateľný vzťah medzi nimi. Komisia sa domnieva, že sprostredkovanie, ako spôsob riešenia sporov, obsahuje nevyužitý potenciál a je prostriedkom na poskytnutie prístupu k spravodlivosti pre jednotlivcov i firmy.

Úloha Spoločenstva pri priamej podpore sprostredkovania je však nevyhnutne obmedzená a jediné konkrétne opatrenie na podporu sprostredkovania, ktoré je obsiahnuté v návrhu, je povinnosť členských krajín povoliť súdom, aby mohli zúčastneným stranám navrhnúť sprostredkovanie. Ustanovenie korektného vzťahu medzi sprostredkovaním a občianskoprávnym konaním však tiež nepriamo prispeje k podpore sprostredkovania.

Sledovanie cieľov tohto návrhu nemôže prebiehať izolovane, bez ohľadu na samotné poskytovanie sprostredkovateľských služieb. Otázka kvality sprostredkovateľských služieb sa musí teda riešiť spolu s inými ustanoveniami a ako funkcia týchto iných ustanovení navrhovanej smernice, ktoré musia pri cezhraničných záležitostiach fungovať s dostatočnou mierou vzájomnej dôvery medzi členskými krajinami.

1.1.4. Vzťah k organizácii súdnych systémov členských krajín

Jedným z často uvádzaných prínosov sprostredkovania je to, že jeho širšie využívanie môže znížiť tlak na súdy a tým skrátiť často dlhé lehoty riešenia prípadov

a snáď aj dosiahnuť úspory verejných zdrojov. Keďže navrhovaná smernica sa snaží podporiť využívanie sprostredkovania, môže mať v tomto smere naozaj pozitívny dopad. Toto sa však nestanovuje ako samostatný cieľ, a to z niekoľkých dôvodov. Po prvé, organizácia súdneho systému je vo výhradnej právomoci členských krajín. Po druhé, a to je najdôležitejšie, sprostredkovanie ako také má význam ako spôsob riešenia sporov, ku ktorému by občania i firmy mali mať ľahký prístup a ktorý si zaslúži podporu bez ohľadu na jeho význam pre znižovanie zaťaženia súdnictva. Komisia nepovažuje sprostredkovanie za alternatívu k občianskoprávnym sporom; je to skôr jeden z niekoľkých spôsobov riešenia sporov, ktorými disponuje moderná spoločnosť a ktorý môže byť najvhodnejší pre niektoré spory, určite však nie pre všetky. Okrem toho je potrebné zdôrazniť, že dostupnosť alternatívnych spôsobov riešenia sporov (ADR) vo všeobecnosti nemôže v žiadnom prípade zmenšovať povinnosť členských krajín udržiavať účinný a spravodlivý právny systém, ktorý vyhovuje požiadavkám Európskeho dohovoru o ľudských právach a predstavuje jeden z hlavných pilierov demokratickej spoločnosti.

1.1.5. Hodnotenie vplyvov

Predbežné hodnotenie dopadov tohto návrhu bolo vykonané v rámci ročnej politickej stratégie Komisie na rok 2004. Návrh nebol vybratý na rozšírené hodnotenie dopadov. Cieľom navrhovanej smernice je rozšírenie využívania sprostredkovania v EÚ, ktoré bude mať pozitívne ekonomické účinky vo forme zníženia ceny transakcie pre jednotlivcov i firmy v dôsledku rýchlejšieho a lacnejšieho riešenia sporov. Sprostredkovanie môže tiež prispieť k väčšej udržateľnosti hospodárskeho a sociálneho rozvoja zachovaním vzťahu medzi zúčastnenými stranami po vyriešení sporu, na rozdiel od často rozkladných účinkov riešenia sporov súdnym procesom. Postup konzultácií a iné prípravné kroky sú opísané v prílohe. Pokiaľ ide o iné politické možnosti, navrhovaná smernica obsahuje hlavne pravidlá pre občianske procesné právo a tieto výsledky nemožno dosiahnuť pri uplatnení iného politického nástroja.

1.2. Právny základ

Cieľ a obsah návrhu tejto smernice presne zapadá do rozsahu článku 65 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (Zmluvy o ES), keďže sa týka pravidiel občianskeho procesného práva, kde ustanovenie o kvalite a školení v článku 4 má podporný charakter k ostatným ustanoveniam. Navrhovaná smernica je potrebná pre správne fungovanie vnútorného trhu z hľadiska potreby zabezpečenia prístupu k mechanizmom na riešenie sporov pre jednotlivcov a firmy, ktoré uplatňujú štyri slobody, a z hľadiska potreby zabezpečiť slobodu pri poskytovaní a prijímaní sprostredkovateľských služieb.

Ako sa pri opise cieľov návrhu zdôraznilo, potreba krokov v tejto oblasti zo strany Spoločenstva vyplýva z nutnosti zabezpečiť právnu istotu v priebehu trvania sporu, bez ohľadu na prítomnosť cezhraničných aspektov na jednej alebo druhej strane. Na zabezpečenie logického právneho rámca je teda potrebné zaoberať sa kľúčovými aspektmi celého reťazca možných udalostí, ktoré môžu nasledovať po vzniku sporu, s ohľadom na každý možný scenár (úspech/neúspech sprostredkovania, dohoda o urovnaní prijatá obidvoma stranami alebo nie atď.).

Pokiaľ ide o ADR, dopady cezhraničných aspektov sú potenciálne väčšie, ako keď sa posudzujú opatrenia v súvislosti s izolovaným občianskoprávnym konaním, lebo je potrebné zohľadniť dôležité faktory v čase sprostredkovania, ako aj v čase každého následného občianskoprávneho konania, vrátane tej okolnosti, že predmetné faktory sa môžu medzičasom zmeniť. Napríklad, cezhraničné aspekty môžu pochádzať z bydliska alebo sídla firmy jednej alebo obidvoch zúčastnených strán, z miesta sprostredkovania alebo zo sídla príslušného súdu. Samotná dohoda o sprostredkovaní sa môže riadiť inými zákonmi, ako sú tie, ktorými sa riadil pôvodný právny alebo zmluvný vzťah medzi zúčastnenými stranami, a následná dohoda o urovnaní sa môže riadiť zákonmi ešte ďalšej tretej krajiny. Dohoda o urovnaní sa možno musí vykonať ešte v ďalšej členskej krajine, napríklad v závislosti od lokality majetku dlžníka v čase, keď sa uplatňuje výkon dohody.

Nebolo by však vhodné obmedziť rozsah návrhu tak, aby jeho cieľom bolo len odstránenie prekážok, ktoré vytvárajú cezhraničné aspekty, alebo uľahčenie riešenia len tých sporov, ktoré vykazujú cezhraničný aspekt definovaný ľubovoľným spôsobom.

Pri posudzovaní vhodnosti sprostredkovania, ako spôsobu riešenia konkrétneho sporu, cezhraničné aspekty predstavujú len jednu z viacerých dôležitých okolností, ktoré sa berú do úvahy. Medzi ďalšie okolnosti patrí charakter sporu a skutková podstata prípadu, ako aj faktory súvisiace s cenou, prekážkami a s vyhliadkou úspešnosti. Podpora sprostredkovania len pri tých pri sporoch, ktoré vykazujú cezhraničný aspekt, by bola preto svojvoľná a vznikalo by riziko diskriminácie, pretože súdy by sprostredkovanie niektorým stranám navrhovali len v závislosti od ich bydliska. Takéto obmedzenie by nepochybne malo za následok aj značné zníženie praktických dopadov navrhovanej smernice. Podriadenie platnosti pravidiel občianskeho procesného práva, ktoré obsahuje navrhovaná smernica, prítomnosti cezhraničného aspektu by viedlo skôr k zvýšeniu právnej neistoty. Ináč takéto obmedzenie rozsahu môže ponechať platnosť smernice na vôľu zúčastnených strán, ktoré by mohli cezhraničný aspekt vniesť svojím výberom sprostredkovateľa alebo súdu pre daný spor, s cieľom získať výhody z pravidiel ustanovených v tejto smernici.

Navrhovaná smernica bude tvoriť dôležitú časť právneho rámca pre sprostredkovateľské služby v Spoločenstve, pokiaľ ide o slobodu poskytovania služieb v inej členskej krajine, ako aj slobody pri využívaní služieb. Obmedzenie škály cezhraničných situácií by viedlo k vzniku dvoch paralelných právnych režimov a možno dokonca i dvoch úrovní poskytovania a využívania sprostredkovateľských služieb, s rizikom diskriminačných vplyvov na používateľov, ako aj poskytovateľov sprostredkovateľských služieb. Takéto vplyvy pôsobia proti zásadám vnútorného trhu, ako aj snahám Spoločenstva zjednodušiť regulačný rámec pre jednotlivcov a firmy.

A nakoniec, Komisia sa domnieva, že zavedenie explicitnej podmienky cezhraničných aspektov by zrušilo ciele navrhovanej smernice a bránilo by riadnemu fungovaniu vnútorného trhu. Smernica musí teda platiť pre všetky situácie, bez ohľadu na prítomnosť cezhraničných aspektov v čase sprostredkovania alebo v čase súdneho konania.

1.3. Subsidiarita a proporcionalita

Z hľadiska potreby právnej istoty a predvídateľnosti v situáciách zahŕňajúcich vzťah medzi sprostredkovaním a občianskoprávnym konaním v prípadoch, ktoré vykazujú cezhraničný aspekt, a z hľadiska potreby zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu pre poskytovanie a využívanie sprostredkovateľských služieb, ciele tohto návrhu nemôžu členské krajiny dostatočne plniť. Opatrenia prijaté na úrovni Spoločenstva budú účinnejšie v porovnaní s jednotlivými iniciatívami každej členskej krajiny, a to z dôvodu logickej súvislosti a poskytnutia určitých jednotných základných pravidiel platných v cezhraničných, ako aj v domácich prípadoch.

Ustanovenia tohto návrhu sú prísne obmedzené na to, čo je potrebné na splnenie cieľov. Smernica bola zvolená ako najvhodnejší nástroj, lebo ustanovenia sa navrhujú na dosiahnutie určitých konkrétnych cieľov, zatiaľ čo prostriedky na splnenie týchto cieľov sú ponechané členským krajinám na vlastné rozhodnutie. Návrh sa tiež obmedzuje na otázky, ktoré sa môžu riešiť len cestou legislatívy, zatiaľ čo otázky, pri ktorých sú vhodné trhové riešenia, boli naopak zo záberu vyňaté.

2. PODKLADY K NÁVRHU, KONZULTÁCIE SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A PRIPOMIENKY K HLAVNÝM USTANOVENIAM

Pracovný materiál v prílohe k tomuto návrhu obsahuje ďalšie informácie o týchto otázkach.

2004/0251 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o určitých aspektoch sprostredkovania vo veciach občianskych a obchodných

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva a najmä na článok 61, písmeno c) a druhú zarážku článku 67, odsek 5 Zmluvy,

so zreteľom na návrh Komisie[1],

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru[2],

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 Zmluvy[3],

keďže:

(1) Spoločenstvo si ako svoj cieľ stanovilo zachovanie a rozvoj územia slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, v ktorej je zabezpečený slobodný pohyb osôb. Pre tento cieľ Spoločenstvo hodlá prijať, okrem iných, opatrenia v oblasti spolupráce súdov v občianskych veciach, ktoré sú nevyhnutné pre riadne fungovanie vnútorného trhu;

(2) Európska rada na schôdzi v Tampere v dňoch 15. a 16. októbra 1999, v súvislosti so zlepšením prístupu k spravodlivosti v Európe, žiadala, aby členské krajiny vytvorili procedúry pre mimosúdne konania;

(3) V roku 2000 Rada prijala závery o alternatívnych spôsoboch urovnávania sporov podľa občianskeho a obchodného práva s konštatovaním, že vytvorenie základných princípov v tejto oblasti je kľúčový krok smerom k zodpovedajúcemu rozvoju a pôsobeniu mimosúdnych postupov pri urovnávaní sporov v občianskych a obchodných veciach, pokiaľ ide o zjednodušenie a zlepšenie prístupu k spravodlivosti;

(4) V roku 2002 Európska komisia predložila Zelenú správu, ktorá obsahovala opis existujúceho stavu pokiaľ ide o ADR v Európe a zahájila rozsiahle konzultácie s členskými krajinami a zainteresovanými stranami o možných opatreniach na podporu využívania sprostredkovania;

(5) Cieľ zabezpečiť lepší prístup k spravodlivosti, ako súčasť politiky Európskej únie na vytvorenie územia slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, by mal zahŕňať prístup k súdnym i mimosúdnym spôsobom riešenia sporov. Táto smernica by mala prispieť

---

1 Ú. v. ES C , , s. .
2 Ú. v. ES C , , s. .
3 Ú. v. ES C , , s. .

k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu, najmä pokiaľ ide o poskytovanie a využívanie sprostredkovateľských služieb;

(6) Sprostredkovanie môže poskytnúť lacné a rýchle mimosúdne riešenie sporov v občianskych a obchodných veciach uplatnením postupov "šitých na mieru" potrieb zúčastnených strán. Je väčšia pravdepodobnosť, že dohody o urovnaní, dosiahnuté sprostredkovaním, sa budú plniť dobrovoľne a je pravdepodobnejšie, že sa zachová priateľský a udržateľný vzťah medzi zúčastnenými stranami. Tieto výhody sú ešte zreteľnejšie v prípadoch, ktoré vykazujú cezhraničné aspekty;

(7) Rámcová legislatíva, ktorá sa zaoberá najmä kľúčovými aspektmi občianskeho procesného práva, je teda potrebná na podporu ďalšieho využívania sprostredkovania a musí zabezpečiť, aby sa zúčastnené strany, ktoré siahnu po sprostredkovaní, mohli spoľahnúť na predvídateľný právny rámec;

(8) Táto smernica by sa mala zaoberať postupmi, v ktorých dvom alebo viacerým zúčastneným stranám pomáha sprostredkovateľ dospieť k priateľskej dohode o urovnaní sporu, ale nemala by obsahovať procesy prisudzujúceho charakteru, ako je arbitráž, programy obhajcu ľudských práv (ombudsmana), programy pre sťažnosti spotrebiteľov, znalecké posudky alebo postupy vykonávané orgánmi, ktoré ako riešenie sporu vydávajú formálne odporúčania, či už právne záväzné alebo nie;

(9) Pokiaľ ide o vplyv sprostredkovania na premlčaciu lehotu a o spôsob ochrany dôverného charakteru funkcie sprostredkovateľa vo všetkých následných súdnych konaniach, je tu potrebná minimálna miera kompatibility pravidiel občianskeho procesného práva. Riešiť by sa tiež mala možnosť, aby súdy mohli zúčastneným stranám odporučiť sprostredkovanie, pričom by sa mala zachovať zásada dobrovoľnosti procesu sprostredkovania;

(10) Sprostredkovanie by sa nemalo považovať za slabšiu alternatívu súdneho konania len preto, že plnenie dohôd o urovnaní závisí od dobrej vôle zúčastnených strán. Je preto potrebné zabezpečiť, aby všetky členské krajiny stanovili postup, podľa ktorého sa dohoda o urovnaní môže potvrdiť rozsudkom, rozhodnutím alebo autentickým nástrojom súdu alebo štátneho orgánu;

(11) Takáto možnosť dovolí uznanie a vymáhanie dohody o urovnaní v celej únii za podmienok definovaných nástrojmi Spoločenstva o vzájomnom uznávaní a vymáhaní rozsudkov a rozhodnutí;

(12) Na zabezpečenie potrebnej dôvery medzi členskými krajinami v súvislosti s dôverným charakterom, pozastavením premlčacích lehôt a s uznávaním a uplatňovaním dohôd o urovnaní musia byť zavedené mechanizmy kontroly kvality v oblasti poskytovania sprostredkovateľských služieb a školenia sprostredkovateľov;

(13) Cieľom týchto mechanizmov a opatrení, ktoré budú definovať členské krajiny a môžu obsahovať možnosť siahnuť po trhových riešeniach, by malo byť zachovanie pružnosti procesu sprostredkovania a autonómie súkromia zúčastnených strán. Komisia bude podporovať samoregulačné opatrenia n úrovni Spoločenstva, napríklad vytvorením Európskeho kódexu správania, ktorý bude riešiť kľúčové aspekty procesu sprostredkovania;

(14) V oblasti ochrany spotrebiteľa v roku 2001 Komisia prijala formálne odporúčanie[4], ktoré stanovuje minimálne kritériá kvality, ktoré by mimosúdne orgány, zapojené do konsenzuálneho riešenia spotrebiteľských sporov, mali ponúknuť svojim používateľom. Odporúča sa, aby každý sprostredkovateľ alebo organizácia, ktorých sa toto odporúčanie týka, rešpektovali jeho princípy. Aby sa zabezpečilo šírenie informácií o týchto orgánoch, Komisia pripravuje údajovú základňu mimosúdnych programov, o ktorých sa členské krajiny domnievajú, že dodržiavajú zásady tohto odporúčania;

(15) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava princípy uznávané najmä Chartou základných práv Európskej únie. Konkrétne sa snaží zabezpečiť plné dodržiavanie práva na spravodlivý súdny proces, ako sa uvádza v článku 47 tejto charty;

(16) Keďže ciele tejto smernice nemôžu členské krajiny dostatočne plniť a kvôli širokej škále účinkov tohto kroku môžu byť skôr dosiahnuté na úrovni Spoločenstva, Spoločenstvo môže prijať opatrenia v zmysle princípu subsidiarity, ako to ustanovuje článok 5 Zmluvy. V súlade s princípom proporcionality, ako je ustanovené tamtiež, táto smernica sa zaoberá len tým, čo je potrebné na dosiahnutie týchto cieľov.

(17) [Podľa článku 3 Protokolu o pozícii Spojeného kráľovstva a Írska, ktorý je prílohou Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, Spojené kráľovstvo a Írsko oznámili svoje želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tejto smernice. / Podľa článkov 1 a 2 Protokolu o pozícii Spojeného kráľovstva a Írska, ktorý je prílohou Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, Spojené kráľovstvo a Írsko sa nezúčastňujú na prijímaní tejto smernice, ktorá preto nie je pre tieto členské krajiny záväzná.]

(18) Podľa článkov 1 a 2 Protokolu o pozícii Dánska, ktorý je prílohou Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, Dánsko sa nezúčastňuje na prijímaní tejto smernice, a preto nie je ňou viazané, ani nepodlieha jej uplatňovaniu,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1 – Cieľ a rozsah

1. Cieľom tejto smernice je uľahčiť prístup k riešeniu sporov podporou využívania sprostredkovania a zabezpečením korektného vzťahu medzi sprostredkovaním a súdnym konaním.

2. Táto smernica bude platiť v občianskych a obchodných veciach.

3. V tejto smernici "členská krajina" znamená členské krajiny s výnimkou Dánska.

[4] Odporúčanie Komisie zo 4. apríla 2001 o zásadách, ktoré majú uplatňovať mimosúdne orgány pri konsenzuálnych riešeniach spotrebiteľských sporov (Ú. v. ES L 109, 19.4.2001, s. 56).

Článok 2 – Definície

Na účely tejto smernice budú platiť nasledujúce definície:

(a) "Sprostredkovanie" znamená ľubovoľný postup, bez ohľadu na jeho pomenovanie alebo názov, ktorým sa naň odkazuje, v ktorom dvom alebo viacerým zúčastneným stranám sporu pomáha tretia strana dospieť k dohode o urovnaní sporu, a bez ohľadu na to, či tento postup iniciovali zúčastnené strany, či ho navrhol, alebo nariadil súd alebo bol predpísaný zákonom danej členskej krajiny.

Tento pojem nezahŕňa pokusy, ktoré urobí sudca na urovnanie sporu v priebehu súdneho konania o tomto spore.

(b) "Sprostredkovateľ" znamená ľubovoľnú tretiu stranu, ktorá sprostredkovanie vedie, bez ohľadu na vyznanie alebo zamestnanie tejto tretej strany v príslušnej členskej krajine a na spôsob, akým bola táto tretia strana menovaná alebo požiadaná o vedenie sprostredkovania.

Článok 3 – Žiadosť o súhlas so sprostredkovaním

1. Súd, pred ktorý sa prípad dostane, môže, pokiaľ je to vhodné a vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, vyzvať zúčastnené strany, aby na urovnanie sporu využili sprostredkovanie. Súd môže v každom prípade požiadať strany sporu, aby sa zúčastnili na informačnom stretnutí o použití sprostredkovania.

2. Táto smernica bez toho, aby bola dotknutá štátna legislatíva, predpisuje použitie sprostredkovania ako povinné alebo závislé od stimulov alebo sankcií, či už pred alebo po začatí súdneho konania, a to za predpokladu, že táto legislatíva nie je prekážkou práva na prístup k súdnemu systému, najmä v tých situáciách, keď jedna zo zúčastnených strán je občanom inej členskej krajiny, než v ktorej pôsobí daný súd.

Článok 4 – zabezpečenie kvalitného sprostredkovania

1. Komisia a členské krajiny budú podporovať a presadzovať tvorbu a dodržiavanie dobrovoľných kódexov správania zo strany sprostredkovateľov a organizácií, ktoré poskytujú sprostredkovateľské služby, a to na úrovni Spoločenstva i štátu, ako aj zavádzanie iných kvalitných kontrolných mechanizmov v súvislosti s poskytovaním sprostredkovateľských služieb.

2. Členské krajiny budú podporovať a presadzovať školenie sprostredkovateľov, aby si zúčastnené strany sporov mohli vybrať sprostredkovateľa, ktorý bude efektívne viesť sprostredkovanie podľa očakávania zúčastnených strán.

Článok 5 – Vykonávanie dohôd o urovnaní

1. Členské krajiny zabezpečia, aby na požiadanie zúčastnených strán dohoda o urovnaní, dosiahnutá ako výsledok sprostredkovania, mohla byť potvrdená rozsudkom, rozhodnutím, autentickým nástrojom alebo ľubovoľnou inou formou, zo strany súdu alebo štátneho orgánu, čo spôsobí vykonateľnosť Zmluvy, podobne ako

rozsudok podľa zákonov štátu, a to za predpokladu, že táto dohoda nie je v rozpore s Európskymi zákonmi alebo so štátnymi zákonmi členskej krajiny, ktorá požiadavku predložila.

2. Členské krajiny budú informovať Komisiu o tom, ktoré súdy alebo štátne orgány sú príslušné na adresovanie požiadavky podľa odseku 1.

Článok 6 – Prípustnosť dôkazov v občianskoprávnom konaní

1. Sprostredkovatelia ani ľubovoľná osoba, ktorá sa zúčastňuje na správe sprostredkovateľských služieb, nebudú v občianskoprávnom konaní podávať svedectvá ani dôkazy v súvislosti s niektorou z nasledujúcich skutočností:

   (a) Výzva zúčastnenej strany na účasť v sprostredkovaní alebo skutočnosť, že zúčastnená strana bola ochotná sa sprostredkovania zúčastniť;

   (b) Názory, ktoré vyjadrila, alebo návrhy, ktoré predložila účastnícka strana sprostredkovania v súvislosti s možným urovnaním sporu;

   (c) Vyhlásenia alebo priznania, ktoré urobila zúčastnená strana v priebehu sprostredkovania;

   (d) Návrhy, ktoré predniesol sprostredkovateľ;

   (e) Skutočnosť, že zúčastnená strana naznačila ochotu prijať návrh na urovnanie, ktorý predniesol sprostredkovateľ;

   (f) Dokument pripravený výlučne na účely sprostredkovania.

2. Odsek 1 bude platiť bez ohľadu na formu informácií alebo dôkazov, ktoré sú v ňom uvedené.

3. Poskytnutie informácií uvedených v odseku 1 nebude nariaďovať súd ani iný súdny orgán v občianskoprávnom konaní a, ak sa takéto informácie ponúknu ako dôkaz v rozpore s odsekom 1, tento dôkaz sa bude brať ako neprípustný. Tieto informácie sa však môžu poskytnúť alebo povoliť ako dôkaz

   (a) v rozsahu potrebnom na účely implementácie alebo vykonania dohody o urovnaní, ktorá sa dosiahla ako výsledok sprostredkovania,

   (b) na preváženie aspektov štátnej politiky, najmä ak sa vyžadujú na zabezpečenie ochrany detí alebo na zabránenie ujmy na fyzickej alebo psychickej integrite osoby, alebo

   (c) ak s tým súhlasí sprostredkovateľ a zúčastnené strany.

4. Ustanovenia odsekov 1, 2 a 3 budú platiť bez ohľadu na to, či súdne konanie súvisí alebo nesúvisí so sporom, ktorý je alebo bol predmetom sprostredkovania.

5. Podľa odseku 1 dôkaz, ktorý je ináč prípustný v súdnom konaní, sa nestane neprípustným preto, že bol použitý pri sprostredkovaní.

Článok 7 – Pozastavenie premlčacích lehôt

1. Predpísaná lehota alebo premlčacia lehota vzhľadom na nárok, ktorý je predmetom sprostredkovania, sa pozastaví v momente, keď po vzniku sporu:

   (a) zúčastnené strany súhlasia s použitím sprostredkovania,

   (b) použitie sprostredkovania nariadi súd, alebo

   (c) povinnosť použiť sprostredkovanie vyplýva zo zákonov členskej krajiny.

2. Keď sprostredkovanie skončilo bez dosiahnutia dohody o urovnaní, obnoví sa plynutie lehoty od momentu, keď sa sprostredkovanie skončilo bez dohody o urovnaní, a počíta sa odo dňa, keď jedna alebo obidve zúčastnené strany alebo sprostredkovateľ vyhlási sprostredkovanie za ukončené alebo z neho fakticky odíde. Táto doba bude v každom prípade trvať minimálne jeden mesiac od dátumu obnovenia plynutia lehoty, s výnimkou obdobia, v ktorom sa musí vykonať nejaký krok, aby sa zabránilo tomu, že predbežné alebo podobné opatrenie stratí účinnosť alebo je zrušené.

Článok 8 – Implementácia ustanovení

Komisia uverejní informácie o príslušných súdoch a orgánoch tak, ako jej ich dodajú členské krajiny v zmysle článku 5, odsek 2.

Článok 9 - Transpozícia

1. 1. Členské krajiny uvedú v platnosť zákony, predpisy a administratívne ustanovenia, potrebné na plnenie tejto smernice, a to najneskôr 1. septembra 2007. Bez odkladu budú o tom informovať Komisiu.

2. Keď členské krajiny prijmú tieto ustanovenia, uvedú v nich odkaz na túto smernicu alebo do nich bude takýto odkaz doplnený pri ich oficiálnom uverejnení. O spôsobe vykonania odkazu rozhodnú členské krajiny.

Článok 10 – Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobudne účinnosť v dvadsiaty deň po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie.*

Článok 11 - Adresáti

Táto smernica je adresovaná členským krajinám.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predseda

Za Radu
predseda